

Wady oświadczenia woli w umowach zawieranych na internetowym rynku konsumenckim

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
Bibliografia	XIX
Wykaz orzeczeń	XLI
Wypieranie regulacji kodeksowej wad oświadczeń woli przez instytucje kodeksowe i pozakodeksowe w konsumenckim obrocie internetowym	XLV
Rozdział I. Ewolucja celu regulacji wad oświadczenia woli	1
§ 1. Cel regulacji wad oświadczenia woli a koncepcja oświadczenia woli	1
§ 2. Kontekst historyczny – autonomia woli jako dobro chronione na etapie tworzenia regulacji wad oświadczeń woli w KZ	4
§ 3. Potrzeba wyrównania szans w realiach masowych umów konsumenckich	7
I. Uwagi wstępne	7
II. Kształtowanie się zobiektywizowanej koncepcji oświadczenia woli uwzględniającej znaczenie uzasadnionych oczekiwań	7
III. Cel regulacji wad oświadczenia woli przez pryzmat wartości wymagających ochrony w obrocie masowym	11
IV. Próba zastosowania dawnych narzędzi do realizacji nowego celu	12
V. Ogólny mechanizm alternatywny – próby standaryzacji	14
1. Uwagi wstępne	14
2. Odwołanie się do zobiektywizowanych oczekiwań konsumenta	15
3. Standaryzacja poprzez tworzenie pozaprawnych punktów odniesienia – ustanowienie standardów co do jakości świadczenia	22
§ 4. Kierunki dalszego rozwoju regulacji wobec przemian technologicznych	25
I. Uwagi wstępne	25
II. Wpływ przemian zachodzących w konsumenckim obrocie internetowym na funkcjonalność norm regulujących umowy zawierane poza siecią	26

III. Pytanie o cel i przedmiot ochrony regulacji wad oświadczenia woli w erze prawa granularnego	30
§ 5. Wnioski	35
Rozdział II. Skutki działania osoby niezdolnej do samodzielnego złożenia oświadczenia woli	37
§ 1. Zakres badań	37
§ 2. Wada oświadczenia woli czy brak zdolności do czynności prawnej – odmienne rozwiązania systemowe	40
§ 3. Prawnie relewantny brak woli wewnętrznej lub wadliwość aktu woli – rozwiązanie polskie	43
§ 4. Sytuacje typowe dla środowiska internetowego – brak zdolności do kontraktowania	46
I. Uwagi wstępne	46
II. Umowa z osobą bez pełnej zdolności do czynności prawnych	47
1. Obrót tradycyjny jako kontekst regulacji	47
2. Cel regulacji	48
3. Przystawalność regulacji do realizacji celu ochronnego w przypadku umów konsumenckich zawieranych za pośrednictwem Internetu	54
III. Umowa z osobą znajdującą się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli .	62
IV. Wprowadzenie drugiej strony w błąd co do zdolności do czynności prawnych	66
V. Wnioski i przedstawienie mechanizmów alternatywnych	74
VI. Potrzeba ochrony zaufania do zdolności prawnej innej osoby	80
Rozdział III. Brak zamiaru wywołania skutków prawnych	85
§ 1. Kontekstualizacja problemu badawczego	85
§ 2. Instytucja pozorności i jej użyteczność w konsumenckim obrocie internetowym	86
§ 3. Złożenie oświadczenia woli przy braku zamiaru wywołania skutków prawnych – wada oświadczenia woli czy brak elementu konstytutywnego oświadczenia	90
I. Uwagi wstępne	90
II. Kontekst europejski	90
III. Ewolucja stanowiska krajowego	95
§ 4. Złożenie oświadczenia woli przy braku zamiaru wywołania skutków prawnych w umowach zawieranych przez konsumentów przez Internet	101
I. Przypisanie komunikatu	101
1. Problemy typowe dla środowiska internetowego	101
2. Aktualny stan prawny – odbicie teorii pozoru prawnego ..	104

3. Nowa konstrukcja pozorności w APKC – wyraz koncepcji uzasadnionych oczekiwań	109
4. Przypisanie komunikatu a konstrukcja pozorności – propozycja rozwiązania	114
II. Sytuacje typowe dla środowiska internetowego – omyłka przy zawarciu umowy	119
1. Uwagi wstępne	119
2. System potwierdzeń – działanie prewencyjne	122
3. Mechanizm inkorporacji wzorca umownego – brak wpływu okoliczności nieobjętych świadomością na treść stosunku prawnego	126
4. Odstąpienie od umowy	127
§ 5. Wnioski	130
Rozdział IV. Działanie w zaufaniu do nieprawdziwego obrazu rzeczywistości	133
§ 1. Zakres rozważań	133
§ 2. Brak zachowania należytej staranności przez składającego oświadczenie woli	139
I. Nagannność zachowania błędzącego a możliwość powołania się na błąd	139
II. Mechanizm inkorporacji wzorca umownego – specyficzny model ochrony przez informację	144
III. Wpływ odnośników na stronie internetowej na sytuację prawną stron	144
§ 3. Przedkontraktowe obowiązki informacyjne – regulacja rozkładu ryzyk związanych z asymetrią informacyjną	149
I. Uwagi wstępne	149
II. Ochrona przez informację – różne modele ochrony	151
III. Ograniczenie praktycznej użyteczności unormowania błędu poprzez nałożenie przedkontraktowych obowiązków informacyjnych na przedsiębiorcę	154
IV. Skorelowanie obowiązków informacyjnych z regulacją ochrony indywidualnej – błędem i podstępem	157
V. Sankcje niedochowania obowiązków informacyjnych – ochrona zobiektywizowana	161
§ 4. Nierzetelne lub nielojalne działanie drugiej strony umowy – anonimowość, domniemania i zaufanie w sieci	166
I. Uwagi wstępne	166
II. <i>Error in persona</i> – problem anonimowości w sieci	167
1. Znaczenie kapitału reputacyjnego	167
2. Kontrahent podaje się za kogoś innego	168

3. Przedsiębiorca sugeruje istnienie powiązań mających doprowadzić do wzrostu jego kapitału reputacyjnego	172
4. Kontrahent doprowadza do powstania fałszywego przekonania o swoich cechach, w tym zdolności do czynności prawnej	173
III. Błąd co do odpłatności – uzasadnione oczekiwania konsumenta, obowiązek informacyjny w PrKonsU i zapłata danymi	175
IV. Klauzule zaskakujące – ochrona zaufania poprzez regulację klauzul abuzywnych	179
§ 5. Wyłączenie możliwości wystąpienia rozbieżności pomiędzy rzeczywistością a jej obrazem w umyśle konsumenta	185
I. Uwagi wstępne	185
II. Uzasadnione oczekiwania konsumenta jako wykładnia dostosowująca rzeczywistą sytuację prawną do wyobrażeń konsumenta	185
III. Konkurencja przepisów regulujących rękojmię przy umowie sprzedaży i wady oświadczenia woli	189
1. Uwagi wstępne	189
2. Konstrukcja rękojmi w prawie polskim – pomiędzy uzasadnionymi oczekiwaniami a standaryzacją	189
3. Zbieg przepisów o błędzie i podstępnie z przepisami regulującymi rękojmię	194
§ 6. Zniekształcenie oświadczenia woli przez posłańca. Nowe technologie jako środek komunikacji czy podmiot komunikujący? .	200
I. Funkcjonalne rozumienie pojęcia posłańca	200
II. Zawodność systemów informatycznych i zautomatyzowanych narzędzi elektronicznych	203
1. Uwagi wstępne	203
2. Błędy przesyłu	203
3. Błędy narzędzi, którymi posługuje się przedsiębiorca. Kontrowersyjny status prawny agentów programowych ...	205
III. Ingerencja osób trzecich	214
§ 7. Wnioski	218
Rozdział V. Działanie pod wpływem nacisku – groźba i inne sposoby wymuszenia zachowania	223
§ 1. Uwagi wstępne	223
§ 2. Przedsiębiorca jako podmiot grożący – agresywne praktyki rynkowe	224
I. Uwagi wstępne	224
II. Przesłanki ochrony	224

III. Realizacja funkcji ochronnej	232
1. Uwagi wstępne	232
2. Roszczenie o usunięcie skutków niedozwolonych działań .	235
3. Roszczenie o naprawienie wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych	237
IV. Zmiany w dyrektywie 2005/29/WE – wdrożenie instrumentów indywidualnej ochrony	248
§ 3. Osoba trzecia jako podmiot grożący	253
§ 4. Podmiot tradycyjnie uznawany za słabszy jako podmiot grożący	259
I. Sposoby wywarcia nacisku na przedsiębiorcę przez konsumenta – uwagi wstępne	259
II. Groźba podjęcia działań mających na celu wpłynięcie na reputację przedsiębiorcy	262
1. Uwagi wstępne	262
2. Ochrona w ramach art. 87 KC	263
3. Ochrona w ramach art. 23 i 24 KC	266
4. Mechanizmy ochronne w ramach danego portalu – czy rynek elektroniczny ma potencjał samoregulacyjny?	268
III. Groźba wykonania swojego prawa podmiotowego w celu wymuszenia określonego zachowania przez przedsiębiorcę	271
IV. Groźba podjęcia działań skierowanych do podmiotów nadzorczych	272
§ 5. Wnioski	272
Rozdział VI. Oświadczenie woli spowodowane nadużyciem szczególnych okoliczności po stronie oświadczającego przez inną osobę – sposoby regulacji	275
§ 1. Hybrydalny charakter instytucji wyzysku	275
§ 2. Wyzyskanie okoliczności dotyczących oświadczającego przy braku rażącej dysproporcji świadczeń	282
§ 3. Wyzyskanie przymusowego położenia, niedoświadczenia lub niedoświadczenia drugiej strony – postulaty wykładni rozszerzającej	283
§ 4. Rażąca dysproporcja wzajemnych świadczeń – problemy oceny ekwiwalentności świadczeń i postulaty uwzględniania elementów niebędących świadczeniami głównymi	288
§ 5. Nowy kontekst i skutki dysproporcji pomiędzy podmiotami prawa cywilnego – alternatywne mechanizmy ochronne	291
I. Uwagi wstępne	291
II. Wyzyskanie słabszej strony poprzez narzucenie klauzul abuzywnych – uzupełnienie i <i>lex specialis</i> wobec instytucji wyzysku	295

III. Nadużycie asymetrii informacyjnej przez przedsiębiorcę – model reakcji ustawodawcy na przykładzie regulacji kredytu konsumentckiego	303
IV. Wyzyskanie przez podmiot silniejszy jego pozycji na danym rynku w celu narzucenia uciążliwych warunków umowy	304
V. Model świadczenie za dane – problem oceny pod kątem proporcjonalności ceny świadczeń	305
VI. Wywarcie nacisku lub wyzyskanie szczególnej słabości konsumenta w celu nakłonienia go do zawarcia umowy – wybrane praktyki rynkowe w internetowym obrocie konsumentckim	307
1. Uwagi wstępne	307
2. Szczególny stosunek pomiędzy nadawcą i odbiorcą komunikatu – bliskość	309
3. Szczególny czas	311
4. Bliskość i szczególny czas – personalizacja komunikatów .	314
§ 6. Wybór modelu ochrony – nowa wada oświadczenia woli czy narzędzie kontroli ustandaryzowanej?	318
Rozdział VII. Zakończenie	323
§ 1. Podsumowanie	323
§ 2. Od ochrony autonomii woli do dążenia do wyrównania szans w obrocie konsumentckim	323
§ 3. Wpływ specyfiki Internetu na adekwatność regulacji skutków działania osoby niezdolnej do samodzielnego złożenia oświadczenia woli	326
§ 4. Potrzeba rozstrzygnięcia o skutkach prawnych komunikatów mających pozór oświadczenia woli	327
§ 5. Nieprawdziwy obraz rzeczywistości – ograniczanie ryzyka błędu	329
§ 6. Działanie pod wpływem nacisku innej osoby – ochrona zależna od statusu grożącego	333
§ 7. Wyzysk – ku tradycyjnej wadzie oświadczenia woli	334
Indeks rzeczowy	337

[Przejdź do księgarni →](#)